

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 100 frt — kr.
 Félévre . . . 50 " — "
 Negyedévre . . . 25 " — "
 Egy óra . . . 85 " — "
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vezeti

Néppárti akadályversenyek.

Pécs, 1896. aug. 11-én.

Hónapok óta minden vasárnap meghozza a maga politikai komédiáját s játszódjék le ez a komédia az országnak bármelyik vidékén, valamennyi egyformán van jelenetelve, a lefolyása, befejezése is annyira egybevág, hogy lehetetlen ebből az egységes rendező kézre nem ismernünk, a melynek intésére a látszólag egymás ellen elkeseredetten küzdő felek mozognak és cselekesznek.

Minden vasárnapra legalább is két néppárti gyűlés van hirdetve; az egyiket Esterházy Miklós Móric, a másikat Zichy Nándor rendezi. Megtörténik az illető kerületekben a mozgósítás: a papok mint valami bucsujárást hirdetnek ki a nagy eseményt a jámbor népek, hogy excellenciás grófok jönnek útni a kormányt és segíteni a szegény népen; ennek a csudájára aztán felkerekedik minden épkezléb ember s elmegy „gróftot látni.”

De az a titkos rendező kéz gondoskodik másféle mozgósításról is, a mely nélkül az egész komédia unalmas, egyhangú és így hatástalan is maradna. Mozdósítva lesz tehát a hatóság, a csendőrség olyan tömegekben, a melyek meghazudtolják a csendőrségi létszám elégtelen voltáról hangzó panaszokat, meg aztán civil felkelő hadak az agent provocateurok szerepére.

Igy felkészülve aztán elkezdődik a komédia: a csendőr szuronyok közti dobo-

gón egy-egy helyi nagyság dicsőíti a néppártot a néma hallgatásba merült néptömeg előtt, aztán jön egy tüzesebb szónok, a ki az istentelen kormányról szedi le a keresztvizet; erre már beleszól a szolgabíró ur és a gyűlés feloszlásával fenyegetőzik. Ez jeladás a rendetlen segédcsapatok számára, hogy kezdődik az ő szerepük; először egyes közbekiáltásokkal zavarják a szónokot, majd tömeges szitkozódásokkal ingerlik a kedélyeket, záradékol még egy pár kóhajtás s a gondos hatóság parancsot ad a csendőrségnek a gyűlés feloszlására, a mi a nemes grófoknak hangos protestálása mellett a népek legcsekélyebb ellentállása nélkül szép csendesen meg is történik.

Igy játszódott le most vasárnap a lovász-patonai, egy héttel előbb a szécsényi s még korábban a többi néppárti gyűlés s ügylátszik a gyűléseknek ilyen lefolyásával mind a két fél kölcsönösen megvan elégedve, másképp nem ismételnék azt olyan nagy buzgalommal.

A néppárti agitációban utazó nagyuraknak s az akár vallási túlbuzgóságból, akár önszorgalomból ennek a mozgalomnak apostolaivá szegődött alsópapságnak csak előnyére válhatik ez az üldözési komédia, mert általános érvényű szabály, hogy az alsóbb néposztályok szemében semmi sem emeli jobban valakinek a tekintélyét, mint ha azt látják, hogy az illető meggyőződésének hirdetése miatt hatósági üldözésnek van kitéve.

Különösen áll ez a magyar népre nézve, a melynek egyrészt vérében van a más vallásuak iránti türelmesség, másrészt pedig szívesen meghallgat akárkit, bármilyen nézeteket fejtegetessen is előtte, de éppen ez okból legkevésbé sem következik, hogy a népgyűlések népes volta az ott propagált eszmék népszerűségét és terjedését jelentenek: a magyar ember szívesen elmegy bármilyen gyűlésre, meghallgat bármiféle szónoklatot, de tévedne a szónok, ha egész hallgatóságát az ő követői közé számítaná mert az a magyar ember gondolkodik a maga eszével is és nem indul vakon minden szónok szép szava után.

Azok a néppárti izgatások tehát ugyancsak sovány talajra találnának, ha a hatóság nem gondoskodnék róla, hogy az elnyomatás erőszakos eszközei súlyt is kölcsönözzenek nekik. Ha csendőrszuronyok alkalmazása, lármás zavartcsinálók felfogadása helyett ugyanazt a népet más alkalomra összehívandó gyűléseken felvilágosítanák annak a polgári házasságnak a lényegéről, a mely semmiféle vallást nem sérthet, mert nem is vallási cselekmény, sem az egyházi házasságot ki nem zárja, sőt vallási szempontból nélkülözhetővé sem teszi: akkor nagyon hamar rájönne az a gondolkodó nép, hogy mennyire elvetik a súlykot a néppárt szónokai, a mikor az igaz vallás végveszedelmét helyezik kilátásba, ha a polgári házasság el nem töröltetik.

A néppártnak tehát szüksége van az

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Szabadföld. *)

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Fejcsóválva rászántuk magunkat s be szállottunk az önmozgó kocsiba. Atyám, Ney urral elfoglalta az első, Dáviddal én a második ülést; egy nyomás az emeltyűre s nesztelenül indult meg a gépezet első célunk, az Éden-tó felé. Ennek partja, északkeleti részét kivéve, hol 5 kilométernyi terjedelemben az áruforgalomra szolgáló part terjed, 4 soros pálmával van szegélyezve a részben széles, egész a víz tükreig lenyúló márványlépcsőkből, részben pedig a tóba benyúló töltésekből áll, melyeket oszlopos gyalogutak fednek. Mert az Éden tó csak mellesleg forgalmi út; fő rendeltetése, hogy dísz és mulató-tó legyen. Partjának nagy részét a fény üzessel berendezett fürdő és tornahelyiségek foglalják el, melyek messze benyulnak a tóba

s melyeket eszenként látogatnak a nap minden szakában a fürdőzők, a tornászok és vívók. A többnyire árnyas ligetek által körülvett s a régi görögök „gymnasiumai” mintájára épült fürdők közelében vannak Édenvölgy színházai, operái és hangversenytermei, számszerint 16, melyeket azonban egyelőre csak kívülről szemléltünk meg. Vendégszerető gazdáink figyelemre méltó, hogy az Éden-tó csak hold vagy villanyvilágításnál fejt ki fő báját s ép ezért látogatnók azt meg valamelyik legközelebbi estén.

Megfordítottuk a kocsit s ama sugárutak egyikébe fordultunk, melyek a tótól Édenvölgyet félkörben körülvevő magaslatokhoz vezetnek. Itt, habár még bőven 2 kilométernyi távolságban voltunk tőle, óriási építmény tűnt elénk, a mely még a látásához hozzászokott szemet sé csodálattal kell, hogy eltöltse. Ép oly elérhetlen nagyságában, mint hasonlíthatlan összes alkatrészei arányosságában és összhangzó tökéletességében. Egy idejűleg gyakorolja a megrendítő nagyszerűség és a mesés kedvesség hatását. Ez az 5 évvel ezelőtt befejezett csodamű Szabadföld országháza, itt székel a 12 legfőbb kormányhatóság és a 12 képviselőtestület. Tisztán fehér és sárga márványból van építve; nagyobb mint a Vatikán, szellős kupolái magasabbak mint Szent Péter temploma; hogy

9 és fél millió font költséggel volt felépíthető, az csak úgy magyarázható meg, hogy az ország összes építészeti és legelőbbkelő művészei versenyestek az építésnél valami alkalmazást találni. „Es — így magyarázta Dávid, — nem történt hazafui, hanem tisztán művészi lelkesedésből. Elég gazdag Szabadföld, hogy bármily magas árral fizethesse meg országházát; nem mozdított volna meg tehát senki egy követ sem, hogy az építést olcsóbbá tegye; de a műnek már a tervezetből látszó sajtósága, megható szépsége elragadta valamennyi művésztünket.” Jól emlékezik még ama lánas izgatottságra, melylyel még a vizsgálobizottság tagjai is, kiknek az eléjük terjesztett tervek felett kellett határozniok, mindenütt beszélték, hogy oly terv érkezett be egy eddig ismeretlen fiatal építészről, mely kimondhatlant nyújt; vele az építészeti új szaka nyílt meg, új építészeti módor lett feltalálva, mely az alak nemességében a legjobb görög, nagyszerűségében a leghatalmasabb műemlékeket meghaladja. Mindenkit, aki látta e tervet, elragadott e lelkesedés és a pályázók 48-an voltak, mert akkor már Szabadföldön sokat és szépen építettek, — kivétel nélkül visszavonták terveiket s készséggel hódoltak a művészet egén felragyogó új csillagnak.

Alig tudunk ez építmény megtekintésé-

*) Mutatvány a „Szabadföld”, a jövő korszak társadalmi képe c. műből, írta: Dr. Hertzka Tivadar, fordította: Dr. Herman Sándor. — Székesfehérvár, Klöckner Péter ca. és kir. udvari könyvkereskedő kiadása. Ára 3 korona.

ellene alkalmazott hatósági erőszakoskodásra, mert megalmának csak így lehet hatása; éppen úgy mint a gőznek, a mely csak a kazán vasfalai közé szorítva fejthet ki erőt, míg nyitott edényből értelmetlenül párolog az üres levegőbe.

Nem tudjuk, vajjon a kormány csakugyan szolgálatot akar-e tenni a néppártnak az erőszakoskodásokkal, de annyi bizonyos, hogy tudnia kell, mennyire erősíti ez a néppárt pozícióját. Ha tehát ezt tudva mégis úgy cselekszik, amint cselekedni látjuk, akkor e mögött valami más oknak kell rejtenie.

Jól tudjuk, hogy mennyit tartunk kormányaink szabadelvűségéről, mihelyt nem egyházpolitikáról, hanem közszabadsági intézményekről, emberi és politikai jogok kiterjesztéséről vagy respektálásáról van szó. Ezen a téren tapasztalható szörnyű szabadelvűsége a mi kormányainknak máris mint a rendőrállamot csinált Magyarországból; de hát annyira még nem vitte, hogy maga az ország közvéleménye siessen segítségére a polgári és politikai szabadságok elnyomásának munkájában.

A kormánynak tehát szüksége van oly mozgalomra, a melyet az ország józan közvéleménye elítél, mert ez a közvélemény aztán könnyen megteveszthető s hajlandó szemet hunyni, sőt még mentegetni is az erőszakot, a gyülekezési és szólásszabadság elközbását, sőt még a személyes szabadság lábball tiprását is, ha az a veszedelmesnek kikiáltott irányzat kiirtására alkalmaztatik.

Igy aztán lassan megmételtyezik a közfelfogást, korrumpálják a nagy közönségben még mutatkozó politikai tisztességérzetet s oda alacsonyítják a közvéleményt, hogy az tapsol az ellenvéleménynek szuronnyal és szitkozódással való elhallgatatása fölött; ujjong a békés polgárok gyülekezeteinek fegyveres erővel való szétkergetésén.

Hová vezet ez? Ha mi helyeseljük azt az eljárást, hogy a néppárti szónokokat nem engedik szóhoz jutni, hogy a za-

vargó csócselék eltávolítása helyett, ennek ingerültségére hivatkozva, szétkergetik a szónokokat békén hallgatni kívánó polgárokat: akkor milyen jogon panaszolhatjuk fel mi a kormánynak, ha a mi eszméinket hirdető szónokok, a mi programunkat hallani kívánó gyülekezetek ellen ugyanazokat az eszközöket veszi alkalmazásba.

Azoknak az erőszakoskodásoknak hasznát látja a néppárt is, mert mártirokat csinálnak vezéreiből; kizsákmányolja a kormány is, mert népszerűsíti a közszabadságok durva elnyomását: csak a polgári és politikai szabadság igaz hívei vallják kárukat, mert a jogtiprást és erőszakot a jogos politikai tényezők sorába emelik.

H i r e k.

Pécs, 1896. augusztus hó 11.

Augusztus első hete.

Jó, hogy elmúlt tőlünk a keserű pohár. Azas, hogy még az ize ott van egyik másik ember szájában, tekintettel arra a szomorú tényre, hogy a azok a költőkódés után nincsenek egészen berendezve, hogy még a fürdő kádon ebédel a család s a földre hányt szalmaszékén hálják a gyermekek.

Augusztus elseje, a megpróbáltatás nehéz napjaiból való vagy. Augusztus hó első hete, a purgatórium időszakához vagy hasonlatos.

Szerelmes ifjak, kiknek szívét olyan lyukacsosra verte immár Amor nyila, hogy az olyan forma, mint a rosta, a nagy bubánattól megbőjtősiesedett hangon énekelhetik, hogy

Minék is van

Szerelem a világon? . . .

mi, szerelemmentes, de azért mindig békés polgárai nagy Pécs városának, mindazonáltal ilyenképpen travesztáljuk a fenti sorokat:

Minék is van

Elseje a világon?

Augusztus elseje, mikor föl kell szedni az embernek a sátorfáját, hogy örömeinek és bánatának tanyáját ott hagyva, új fészekbe szálljon?!

Mi magyarok nomád nép vagyunk. Óseinkről maradt reánk ez a szokás, mit hiszen is követünk. Az egyik lakásban például

nem mutathatók Edenvölgyben kaszárnyát, egyszerűen az okból, mert ilyenek itt nincsenek — volt válasza.

„A börtön és kaszárnya hiányát értem, hisz tudjuk, hogy a szabadföldiek bűn- és katonaság nélkül is meg tudtok élni; de — így okoztam — betegség csak itt is van, ezeknek csak nincs köztük szociális intézményeikhez.”

Ez utóbbi állítást nem oszthatom teljesen — elegyedt a beszélgetésbe Ney apó — szociális intézményeink befolyása alatt a betegek is fogytak, de tény, hogy meg nem szüntek; Szabadföldön is vannak betegek, de nincsenek szegény betegek, csak azért, mert nincsenek szegényeink, sem betegek, sem egészségesek. Nem is léteznek a tömeges sorvadás ama gyűlhelyei, melyeket ott künn kórházaknak neveznek. Intézeteink, hol betegek magukat különös gondozás mellett ápolthatják, vannak s ezeket különösen nehéz műtétek eseteiben teljesen az önk „előkelő betegek” részére berendezett gyógyhelyeikhez hasonlítanak.

E közben elfáradtunk a kocsikázásban a mi 4 óra után, a koci kényelmessége és csendes járása dacára érhető. Neyék tehát azon ajánlatot tették, küldenők haza a kocsit, s tegyük meg gyalog az utat hazáig, mit szívesen fogadtunk. A fuvarozási vállalat

azért nem maradunk meg, mert nekünk nem tetszik a háziur, a másiktól azért hurcolkodunk ki, mert mi nem tetszünk a háziurnak. Kár, hogy a lakbérleti szabályzat nem szól a felmondási okokról is. Mert hát némelyek olyan okokat fundálnak ki, amikről mások még álmadozni sem mernek.

Tesszem: a földszinti lakó azért mond föl, mert az emeleti lakó szobalányának fitos az orra; az emeleti lakó pedig azért, mert a szobalányának fitos orra a földszinti lakónak nem tetszik. Igazodjék el ilyen körülmények között aztán az ember?!

És ha a felmondás megtörténik, egyben meg is indult a hajsza az új lakás után, Magunk mellé vesszük a feleséget, a féltucatnyi gyereket, — a cselédet és megindulunk valami kiadó lakás után.

Három, négy napig tart ez a portyázás s addig nem eszünk, nem iszunk, nem aluszunk, abban a reményben, hogy az ötödik napon mégis csak lyukra találunk. — Ha aztán kerül valami ereszalja, három teljes hónapig azon töprengünk, hogy miképpen rendezzük be azt.

Es ezen idő alatt többször összevesszük a régi lakás házi urával, lakóival és házmesterével.

Majd megmutatjuk mi, hogy nem maradunk itt tovább három hónapnál!

S ha eljön az az átkozott elseje, mint hát mostan ez az augusztus hónap kezdő napja, — már kora hajnalban kizavartatunk az ágyból. Vörös sipkás hordár dögönyöző kezei emelnek ki bennünket abból, hogy segítsünk közre a pakolásnál. — Mi ezt természetesenek találjuk — és pakolunk.

A dunctop üveget belerakjuk a feleségünk muffjaiba, nemkülönben a rékljének a mai divathoz mérten luftballon alakra fölfújt ujjjaiba; az inga órat és a csizmahuzót összepakoljuk a tea szervizzel; a pouderes dobozt elhelyezzük a dohányossita legfenekén; a tollseprüket összeházasítjuk a Makartcsokrokkal; — egyezőval olyan vandal férji munkát viszünk véghez, amiért nem bocsájtanak meg szegény lelkünknek sem ezen, sem a másvilágon.

S mikor sok szenvedés és tengernyi gyötrellem, után már letelepedtünk az új lakásban, futunk a házi urhoz és felmondunk neki mert:

a hurcolkodás nem sikerült úgy, a mint mi akartuk.

Mert, ha az embernek baja nincs, azon igyekszik, hogy csináljon magának!

egyik állomásánál megálltunk, ott hagytuk a járművet, tova baladtunk az árnyas fasorok közt, melyek Edenvölgy utcáit szegélyezik. Így jobban volt alkalmunk a csendes magánbárákat közelibbről megtekinteni, melyek bár mindannyian ama sajátosságos, félig a mórra, félig a görögre emlékeztető edenvölgyi építészeti modort tüntetik fel, különben azonban sem nagyságban, sem felszerelés tekintetében egymáshoz nem hasonlítanak. E villák kiváló báját csodálatosan kedves kertjeik képezik válogatott fákkal, hihetetlen virágpompájukkal, szökőkutáikkal s különböző szelidített állatokkal, — különösen kis majmok, papagájok, diszpintyökék és más éneklő madarakkal, — melyek e kertekben a körülöttek ujjongó gyermekek közt sürgölődnek. Meglepett az utcák rendkívüli tisztasága, minek főokát annak tulajdonítják, hogy az önmozgó kocsik feltalálása óta semmiféle vonó állat Szabadföld városainak utcáin a port nem kavarja fel és szemetet nem hagy.

„Itt tehát nincsenek lovak?” kérdém; mire felvilágosítottak, hogy igenis vannak. még pedig igen nagy számban s kiválóan nemes faj; azonban csak a város határán kívül, a szomszédos réteken, ligetekben és erdőkben teendő sétalovaglásoknál használják őket.

tól megválni s mások felé fordulni. Végre miután már háromszor megkerültük az országházát, beleegyezünk, hogy hátat fordítsunk neki. Nem terheltek ama számos épület felaprólásával, melyek előtt elrobogtunk; csak annyit mondhatok, hogy a különböző tudományos és művészi célokot szolgáló nyilvános intézetek különfélesége és nagyszerűsége rám igazán nyomasztólag hatott. Az akadémiáknak, museumoknak, vegyérzeti és kísérleti intézeteknek stb., nem akart vége-hossza lenni, s mindegyiken meglátszott az első pillanatra, hogy pazar bőkezűséggel lettek felszerelve.

Miután már számos nyilvános épület előtt elhaladtunk, melyek közül többnek rendeltetését csak nehezen tudtam felfogni, mert „civilizált” Európánk ilyenekkel nem bír, — példának okáért csak az „antropologiai tanyész kísérletezés” intézetét említem, melynek rendeltetése, kísérlet és megfigyelés által megállapítani azon befolyást, melyet öröklékenység, életmód, élelmezés az ember fejlődésére gyakorol — feltűnt, hogy még nem mentünk el kórház előtt. Minthogy kíváncsi voltam, hogy a világhírű szabadföldi embe-
riség, mely évek óta legalább felét, a világhírű kórházainak oly gasdagon ellátja saját hazájában miképp gondoskodik betegeiről, megkértem Dávidot, veressen egy kórházba. „Ép oly kevésbé mutathatók kórházat, mint a hogy

Es cainál is, mert majd eljön a november elseje s akkor hurcolkodunk még csak iszonyuan. Még azok a kevesek is hurcolkodnak, a kik most nem mentek új lakásba, csak — felmondták a régít.

Napirend 1896. augusztus 12-én.

Naptár: szerda, aug. 12. — Róm. kath.: Klára. — Prot.: Klára. — Görög-kel.: (Julius 31.) Endocim. — Zsidó: Elub 8. Nap két 4 óra 36 percek; nyugszik 3 óra 59 percek. — Hold két reggel 8 óra 41 percek; nyugszik este 8 óra 11 percek.

Időjárás: hőmérséklet 19.5 Celsius fok meleg, légnyomás 750. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, hőüljedés és helyenkint csapadék várható.

Térzene a sétatéren délután 6 órakor.

— (Szakértői vélemény.) A július 30-iki lőporrobbanásról beterjesztett szakértői vélemény, miután a szerencsétlenség okozásánál leginkább terhelt Kószl János sok vajadás után végre tegnap leadta vallomását, most már nagyobb részben közölhető a nélkül, hogy a vizsgálat meghiusulásától kellene tartani. Az időközben 9-re felszaporodott kérdőpontok közül a hét kérdésre adott szakértői véleményt a következőkben adjuk:

Ad. 1. A leirt katasztrófát nagyobb mennyiségű robbanó-anyag meggyulladás okozta. A gyuladást égő anyaggal való érintkezés idézte elő. A robbanó-anyag legalább is 30–40 kilogramm lőpor lehetett.

Ad. 2. A Wertheim-szekrény ajtaja egészen be volt téve. A kirakatban volt rakéták netalán feltételezett meggyuladása által keletkezett tűz a szekrénybe nem jutott és az ott levő lőport meg nem gyújthatta.

Ad. 3. Az üzletben elhelyezett kisebb mennyiségű egyéb gyorsan égő, vagy robbanó anyag is volt jelen. Annak lehetősége nincsen kizárva, hogy ezek is meggyulhattak; bizonyos azonban, hogy a nagymérvű pusztulást — a helyben talált nyomok, a kirobbanó láng-nyaláb és különösen a Wertheim-szekrény deformált állapotából ítélve — a főhatást

csak a lőporrobbanás idézhette elő.

Skoff tanár a pénzszekrény falának belését képező és a vas falazathoz tapadt fekete színű homokban a tökéletlenül elégett lőpor égés-termékeit, u. m. kevés valótromsavat, szénét, kén di- és tri-oxidot talált, utóbbit nagy mennyiségben.

Ad. 4. Hogy a rakéták gyújtották volna meg a Wertheim-szekrényben elhelyezett lőpor mennyiségét, annak lehetősége teljesen ki van zárva.

Ad. 5. Hogy a betett ajtót a robbanás kinyissa, az szintén teljesen lehetetlen. Mert, hogy a rakétáknak az üzlet helyiségben való meggyulladás által netalán keletkező légnyomás a Wertheim-szekrény ajtaját kinyissa, nem lehetséges, sőt ellenkezőleg, azt inkább befelé nyomná.

Ad. 6. Kétségtelenül megállapítható, hogy a Wertheim-szekrény ajtó ajtó bezárva ugyan nem, de teljesen betéve voltak; mert az ajtók tengelyeinek sajátos kibővülése, illetve elszakadása, a szekrénynek helyéből való mikénti elmozdítása oly dinamikai hatásra mutat, mely előáll akkor, ha a robbanás gáz- és gőz-termékei szabad utat nem találnak.

Ad. 7. A mi a robbanást előidézte, a Wertheim-szekrényben keletkezett. Történhetett ez kétféle módon. Vagy az által, hogy a szekrényben elhelyezett bengáli-tűzkeverék önmagától meggyulladt; mert az ilyen keverékek hosszabb ideig állva, önmaguktól is meggyulladhatnak és az égés áttérjedt a szintén ott elhelyezett lőpormennyiségre; vagy pedig — a mi szintén lehetséges — hogy ezen éghető anyagok a szekrény ajtajának nyitott helyzetében véletlenül odajutott tűz, vagy szikra következtében meggyuladtak és a szekrényajtó csak az égési folyamat kezdése után löketett be.

— (Mikor mennek a baranyai gazdák a kiállításra?) Közöltük annak idején, hogy a baranyavármegyei gazdasági

csak ezt, de azon tény is megérti, hogy Szabadföldön a „lovások“ is művelt gentlemanek, úriemberek, oly tiszték és becsültek, mint a többiek.

Ilyen beszélgetés között értünk haza, hol jól megreggelistünk s némely ügyeket végeztünk. A már leirhoz hasonló ebéd után gazdáinkkal újlag az Éden-tóhoz hajtottunk, hol mindenekelőtt a nagy operába néztünk be, melyben e napon egy szabadföldi zeneköltő művét adták. Előttünk ez nem volt újdonság, mert azon számos szabadföldi zeneművek egyike, melyeket külföldön is gyakran adnak elő nagy tetszés között. Meglepett azonban a nézőtérnek sajátosságos — minden szabadföldi színházban egyforma, — berendezése. Az ülőhelyek szinkör alakjában tetemes magasságig emelkednek, a tető oszlopokon nyugszik, melyen át a külső levegő szabadon ömlik be. 10,000 ember ilykép kényelmesen elfér az ily nagyobb színházakban, a nélkül, hogy bennük hőség vagy rossz levegő volna.

Az előadás kitünő, a kiállítás minden tekintetben fényes volt; dacára ennek a helyárak — rendkülönbség a helyeknél nem létezik, — nyugati fogalmak szerint, nevésegesen alacsonyak. Fél sillingbe került egy hely, de csak itt a nagy operában; a többi színházak sokkal olcsóbbak. Vállalkozó min-

egyesület tömeges felrándulást tervez a kiállításra s a felrándulás határnapjával folyó hó 22-ét tűzte ki. Ez azonban annyi akadályba ütközött, hogy e napot el kellett ejteni s a kiállítási igazgatósággal egyetértőleg újabb határnapot megállapítani. E nap most már véglegesen megállapítva, f. hó 25-ike (kedd), a mikor is a gasztálkat vivő kocsikat Dárdáról délután 6 óra 41 percek indul. A kocsivonat megáll Baranyavár-Monostoron este 7 óra 6 percek, Villányon 7 óra 34 percek; Vókányon 7 óra 54 percek; Pécsen 8 óra 43 percek; Baranya-Szentlőrincen 9 óra 27 percek; Sásdon 10 óra 50 percek. Érkezés Budapestre f. hó 26-án reggel 7 órakor. A kirándulókat Vörös Mihály egyesületi titkár fogja vezetni s az egyesület gondoskodik, hogy az utazásra kicostandó szelvények, a mohács-villányi vasútvonal kivételével, Baranyavármegye minden vasúti állomásán érvénynyel birjanak.

— (Hírek a honvédség köréből.) Weisz József őrnagy, hadkiegészítő parancsnok, a pécsi 19-ik honvédségi lövegredtől a 20-ik honvédségi lövegredhez Nagykanizsára helyeztetett át, mint az ottani 2-ik zászlóalj parancsnoka. Helyébe Horváth Sándor százados törzisztisztjelölt neveztetett ki pécsi hadkiegészítő parancsnokká.

— (Köszgyűlés.) A „pécsi amerikai szülőltvány-telep“ r. t. f. hó 16-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor köszgyűlést tart a város-háza nagy termében.

— (Zászlószentelés.) A baranyamegyei hadastyán segélyző egyesület pécsváradai fiókegylete új zászlajának f. hó 16-án megtartandó felszentelési ünnepélyén a baranyamegyei hadastyán segélyző egyesület pécsi tagjai is résztvesznek a Pécsváradra már eddig 67 jelentkezőből álló díszmenetben fognak kivonulni. Az egyesület helyiségéből (Nepomuk-u. 12. szám) f. hó 15-én délután 4 órakor indul a menet Dorn Antal vezetésével. A Majláth-téren át, a király-utcán végig ki a budai vámbázig megy a menet s onnan fogatokon

denütt a városi község, a játékos művészek és a kezelő-üzemélyzet alkalmazottjai; e mellett irányadó azon gazdasági elv, hogy az építés és az épület fenntartásának költségeit a közpénztár viseli, a belépti díjak a személyzet díjait, osztalékjait és a kiállítás költségeit fedesik.

Dávidtól tudom, hogy Éden-völgynek a nagy operán kívül még vig operája és négy színháza, azonkívül három hangverseny-terme van, melyben minden este zene, ének és házi zene hallható. Mint szabadföldi különlegességet öt „tanszínházat“ említett, melyben csillagászati, régészeti, földtani, őslénytani, történelmi, föld- és természetrajzi, szóval minden képzelhető tudományos előadásokat tartanak a szemléltető előadási művészet képzelhető legnagyobb pompájával kísérvé. Az előadást a legazellemesebb tudósok írják, a legügyesebb szónokok adják elő, s legavatottabb mérnökök és diákok hozzák színre.

Az ily színházak a leglátogatottabbak; a létező helyek rendszerint nem elegendők, úgy hogy a város két újabb ily előadási termet épített, mindkettőt valószínűleg néhány hónap múlva nyitják meg. Az előadások — melyekkel a legközelebbi este ismerkedtem meg — igazán bámulatosak, s habár a hallgatóság nagy részét tényleg az ifjúság képezi, azért felnőttek is szorgalmasan látogatják.

„Ez azonban itt nagyon drága fényűzés lehet“, vélekedék atyám. A ló maga s amit megcsinál, olcsó lehet? minthogy azonban az emberi erő Szabadföldön a legdrágább, nem tudom elképzelni, miként tudná egy szabad földi család a lovásztartás költségeit viselni. Vagy pedig a munkások ez osztálya kivételképen kevesebb fizetést kap?”

„Ez alig volna nálunk lehetséges, — felelé mosolyogva Ney ur, — mert ki akarna ez esetben Szabadföldön lovász lenni? Nekünk az istállóban alkalmazottaknak ugyan azon átlagos jövedelmet kell juttatnunk, mint más munkásoknak és ha ama hét paripa gondozóinak, melyeket családom használatára tartok a fuvarozási vállalat istállóiban, nyugati fogalmak szerint kellene fizetnem, ugyerre összes jövedelemem sem volna elég. De nagyon egyszerűen fejthető meg a talány az által, ha a lóistállóban előforduló munkát is gépek segítségével végzik, minek folytán teljesen elegendő lesz 50 állat mellé egy ember. Hitetlenül rázza fejét? Majd ha látja, hogy alig néhány perc alatt géppel mozgásba hozott, hengeralku kefével tükörtisztára tisztítanak egy lovat; hogy mily rövid idő alatt tisztítják meg a legnagyobb istállót a ganajtól s minden szeméttől seprőink és vízvezetékünk, hogy mikép lesz a takarmány gép segítségével az állatok közt kiosztva: ugy nem

ér a Csokoládé sörházig. Ott 15 perc pihenőt tartanak a fogatokon mennek be Pécsváradra. Pécsváradon az összes egyetek egyesülnek és négy szakassza beosztva P a s c h k e Gott hárd, mohácsi hadastyán-egyleti elnök vezetése alatt bevonulnak a pécsváradai főkegylet helyiségébe. Itt fél 9 óráig pihenőt tartanak, majd lampion-világítás és sene mellett takerülő lesz. A zászlószentelés másnap (vasárnap) fog megtartatni Pécsváradon, a mikor is reggel fél 9 órakor S z v e t i c s G á b o r a róm. kath. templomban szentmise közben a zászlót bocsenteli a templom előtt E g r y Dező dr. szónoklatot tart. A felszentelt zászlóval elvonulnak a hadastyánok a zászlóanya dr. N á r a y P á l n é előtt a délután 2 órakor bankett lesz, utána pedig a zászlószegkek beverése következik. Este 8 órakor táncmulatság fejezi be a zászlószentelési ünnepeket.

— **(Új tanácsjegyző a kir. táblán.)** Az igazságügyminiszter F e s z t l N á n d o r, pécsi kir. törvényszéki jegyzőt a pécsi kir. itélőtáblához tanácsjegyzőnek rendelte be.

— **(A „pécsi általános munkás betegsegélyező pénztár”)** folyó hó 9-én saját helyiségében úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen sikertűlt nyári mulatságot rendezett. Az első négyest ifj. S c h e d i w y F e r e n c rendezése mellett dacára az estefelé bekövetkezett kedvezőtlen időnek, mégis 60 pár táncolta. A mulatság Klenc Alajos vendéglős jó bora s kiszolgálása mellett, reggelig tartott. Ezen alkalommal felülfizettek: Irgalmas rendi főorvos és gyógyszerész 9 frt 50 krt, Dr. Lóvi Ignác 1 frt 75 krt, Kotzler Ferenc 50 kr., Romeisz György 50 kr., Lumpe János 50 kr., Albach Ede 30 kr., Rausch István 30 kr., Schober István 25 kr., N. N. Tűzoltó 20 kr., Becker Alajos 25 kr., Krasz Péter 25 kr., Remes Ferenc 25 kr., Klobucsár Mihály 25 kr., mely jótékony adományokért az egyesület igazgatósága ez uton is hálás köszönetét fejezi ki.

— **(Tömeges felrándulás a millenniumi kiállításra.)** A pécsi kath. legény-egylet kebeléből, mintegy 25 iparossegéd- és pártoló tagból álló csoport f. hó 15-én, Dr. Igaz Béla elnök vezetése mellett Budapestre, a kiállítás megtekintésére utazik. Az 5 napra tervezett kirándulás utazási, szállási és ételmezési költségeiről, valamint a megnézni valók belépti díjainak fedezetéről takarékosan gondoskodott az ügybuzgó elnök. A felrándulók között vannak önkéntes tűzoltók is, kik egyuttal az orsz. tűzoltó kongresszuson is részt vesznek.

— **(Egy egész ezred Pécssett.)** A Pécssett állomásozó 44-ik gyalogezred két zászlóaljja mellé ma délben bevonultak az ezrednek a Kaposvárott állomásozó zászlóaljai is s így az egész 44-ik gyalogezred együtt van ma Pécssett. A kaposvári két zászlóalj S t e n g l ezredes vezénylete alatt érkezett Pécsre s a Mecsek táján a helyben állomásozó két zászlóalj fogadta őket katonazenével. A négy zászlóalj közül egy zászlóalj a sátoztáborban kapott szállást, a többiek pedig a Frigyes- és a Littke laktanyában lettek elszállásolva.

— **(A halott számai.)** Néhai S c h a p r i n g e r Joachim halála szerencsét

hozott többeknek P é c s e t t a kislutri hívei között. Azok az öregasszonyok és szerencseváro emberek, kik minden esetből, legyen az szerencsés vagy szerencsétlen, a szerencse megnyilatkozását akarják kideríttokolni, a Schapringer haláláról kiadott gyászjelentésből kihalásták, hogy az folyó hó 1-én éjjel fél 10 órakor életének 87 ik évében halt meg. Az így előállt 1, 10 és 87 számokat aztán szerencseszámoknak véve, megpróbálták velők a szerencsét s minthogy itt helyben már nincs lottógyűjtőde, felküldték Budapestre és megtették a folyó hó 8-án tartott bécsi húzára. És a halott számai bevéáltak; szerencsét hoztak nemcsak a lutri-nénikéknek, de egy lutrizó társaságnak is, melynek tagjai, köztük B e d ő k á v é h á s t u l a j d o n o s 2000 frt körül, A s z t a l o s cipész 1200 frt körül s összesen a társaság tagjai 5—6000 frtot nyertek s a nyereményeket tegnap már fel is vették.

— **(Műkedvelői előadás.)** Baranya-Sellyén f. hó 20-án műkedvelői szineloadást tartanak a nagyvendéglő termeiben a baranyasellyei Olvasókör javára. Szinre kerül S z i g l i g e t i E d e 3 felvonásos népesinmáve, a „Cigány.” Az előadást rendezi F a r k a s Antal.

— **(Vakmerő rablók.)** Majdnem áldozata lett N é m e t h József szegárdi kir. aljárásbíró neje egy vakmerő betörésnek, melyet lakása ellen, eddig még ismeretlen tettesek intéztek. Nevezett albiró, ki a református paplak szomszédságában lakik, hivatalos ügyben távol volt. Neje, ki még nem feküdt le, 10—11 óra tájban zörgést hallott az udvaron, minek okát megtudandó, ki akart menni. A konyhaajtót már ki is nyitotta s épen ki akart lépni, midőn ruhája belső ajtóban megakadt s ez a kimenésben meggátolta. Ez volt a szerencsése, mert ugyanabban a pillanatban egy hatalmas fejszeccsapás érte az ajtó fél fát, mire a megrémült urnó a szobába visszafutott s az utcai ablakot hirtelen feltárva, tüzet kezdett kiabálni. A vészkiáltásra a szomszédok siettek a veszélyben levő urnó segélyére, mire a betörők kezeit oldották. Ekkor tűnt ki csak, hogy a kamarából már kirakodtak. A betörőket nyomozza a csendőrség.

— **(Térzene.)** A 44. gyalogezred zenekara holnap (szerdán) d. u. hat órakor tartja szokásos térzenéjét a felső sétátéren K r i s t ó f T i v a d a r karmester személyes vezetése alatt, a következő műsorról: 1. A „Fra Diavolo” c. dalmű nyitánya. 2. Roland keringő. 3. Liszt „Magyar Rhapsodiák” (1. sz.) 4. „La carina” mazurka. 5. Egyveleg Zeller „Madárkereskedő” c. operettjéből. 6. Bourir. Galopp, Komzáktól.

— **(Még a tyuk is kikaparja.)** Nem hiába mondja a lép, hogy a büntettet még a tyuk is kikaparja, beteljesedett ez most is egy rég elkövetett lopás tettesét illetőleg. Még a tavasszal történt, hogy K a t i c s József pécsi lakost meglopták. Meglopták pedig kint, Isten szabad ege alatt, a réten, hol Katicsa — semmi rosszat sem sejtve — lefeküdt egy szép verőfényes délután és el is aludt. Mikor felébredt, nem találta a zseb óráját sehol, a mely eltűnt láncostul együtt a zsebéből, mintha a föld nyelte volna el.

Nem a föld volt azonban az óra és lánc eltűntetője, hanem valami S i n g e r nevű nyveskeztű csavargó, amint ez mai nap kitűnt. S e l é n y i Antal rendőrbiztos ugyanis, ki a szegény ember panaszát felvette, addig kutatott az óratolvaj után, míg végre tegnap biztos nyomra jutott és ma sikerült neki kézrekeríteni a tolvajt, kinek kinyomozásához saját ügyességén kívül semmi más fonál nem áll rendelkezésére. Az elfogott óratolvaj most a rendőrség felügyelete alatt van s onnan át-kisérlik majd a kir. ügyésséghez.

— **(Amazonok az utcán.)** Tegnap este 9 óra tájban a siklósi-utcán két munkásleány rögtönzött mutatványokat produkált a delhii amazonok harcából. A mutatványokra nem holmi műkedvelői, ellenkezőleg rég táplált bosszúállási hajlam adta meg az okot, a minnek pedig szülőanyja az a régi közmondás volt, hogy „keresd a férfit!” Az egyik amazon valóban keresett egy férfit, a kit a versenytársal sétálva lepott meg az utcán. Ezen aztán összeveszték s a harc vége rendőri beavatkozás lett. Az amazonok most a bírósághoz fordulnak, hogy ott keressenek a harcban kapott sebeikre gyógyító balzsamot.

— **(Szökjél meg édes!)** Valami helyi titkos drámairó a Vigszínház kasszadarabjának, a „Csalj meg édes!” című bohózatnak mintájára legközelebb a fenti címmel írhat egy szindarabot, a minnek a télen majd sok „élvezetes estét” fogunk köszönni. Mert úgy látszik, bizonyos körökben ragadás betegséggé válik a szökés, s immár akár mást se tegyen a pécsi rendőrség, mint megszökött feleségecskék után nyomozzon. Ma is egy ilyen szökési história jutott nyilvánosságra, a melyben a már megszokott házibarátt s a szökevény asszony szerepelnek. Az asszony szép is, csinos is, no de egy kicsit hamis is és mert nem akarta az ura felvinni a kiállításra, hát felment a maga jósszáltából, De mivel egyedül a nőnek utazni nem illik, vitt magával férfikisérőt is, s hogy az éppen a házibarátt, ezt teljesen a véletlen sors rendezte így. Irást azonban nem hagyott hátra a szökevény menyecske, melyben tudtára adná férjecskejének, hogy hova ment és mikor szándékozik hazajönni. Sőt még olyas valami dolgot sem hagyott hátra, a mit nem is lett volna szabad magával vinnie a főképez utóbbi ok miatt van szükség rendőri beavatkozásra. Hogy a szinpadra való história vége milyen lesz, az még a jövő titka.

— **(Meglopott kis leány.)** T é r i Juliaska, vókányi lakosok alig nyolcéves kis leánya, a ma reggeli piacon elszakadt szüleitől, kik egy boltba mentek bevásárolni. A leányt aztán — mint előadja — pártfogásába vette egy ismeretlen öreg asszony s elvévén tőle a kezében tartott s mindenféle fűszerrel megrakott kosarat, azt mondta neki, hogy bemegy egy házba s ott megkérdezi, nincsenek-e odabenn a szülei. A ház átjáró ház lévén, a hátulsó kapun szépen odább állt a kosárral az asszony s a kis leány hiába várta. Most keresik a talvaj nénikét.

— **(Ismeretlen öngyilkosjelölt.)** Csinos, kackiás hölgy sétálgatott ma reggel a balokányi sétátéren. Bámuloja kevés volt ugyan, de a ki látta, nem állhatta meg szó nélkül, hogy ne tegyen róla egy egy csipős megjegyzést. A hölgyön, dacára a reggeli eső után beállt hűvös időnek, a legkönnyebb pongyola volt: egy szá' alsószoknya, ingváll és a fülében fülbevaló. Többi ruháját a

kezében tartotta és úgy fumigálta az őt gyanúsán néző, munkájukra arra siető férfinepéget. Egynek aztán valahogy mégis eszébe jutott, hogy talán meg kellene kérdezni a furcsa viselkedésű hölgytől, hogy mit akar olyan állapotban a sétányon. Közeledett is hozzá, de a hölgy egy rémes sikoly kíséretében belevetette magát a tó vizébe. Nosza utána ugrott két ember is; kifogták a bevittek a rendőrséghoz, a hol egy ckos szót sem bírtak még eddig kivenni a furcsa viselkedésű öngyilkosjelölt nóból, a ki a legnagyobb valószínűség szerint őrtült a valahonnan ide tévelyedett az éjszaka.

— (Uj szó.) Nyilvánvaló dolog, hogy minden újabb és divatosabb idegen találmány megkapja a maga százféle elnevezését, ami természetes is, mert országokat jár be a mert a népek nem igen akceptálják az eredeti elnevezését. Így jutott egész kötetnyi névhez a bicikli, amelyen most már a világ minden részében nyargalásnak a sportot szerető urak és hölgyek. A magyar köznép különösen sok nevet adott már ennek a szaladó keréknek, amit, úgy látszik, nem becsül érdeméhez képest, mert amikor újabb és újabb neveket ad neki, részint a lenézést, részint a csufolodást is belefoglalja. A székely góbéknak szintén föltűnt a biciklizés járványa a nem tudják megállani, hogy a saját észjárásuk szerint külön ne nevezsék. Így történt azután, hogy megcsinálták a „kergebirkázás” szót a ha biciklistát látnak, azt mondják, hogy la, ott is kergebirkázik egy ur.

Legujabb brilláns-ékszerek u. m. kar-kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és nyaktűk, továbbá valódi arany, ezüst urinól órák és lánczok valamint valódi ezüst és china ezüst iparművészeti tárgyak és különféle ékszerek igen dus választékban és igen mérsékelt áron kaphatók Schönwald Imre ékszer-gyáránál Pécsen, Király-u. hatyru épület. Kívánságra fenti czég minden-hová választékot beküld.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. augusztus hó 12 én.

1. Katos Róza — Hertrich Borbála d. e. 8 és fél óra.
2. Cs. kir. bist. társulat — Paulay Kornél d. e. 9 óra.
3. Steiner József — Hortobágyi Alajos és társa d. e. 9 és fél óra.

Törvényszék.

§ Civilek és rendőrök harca. Mult évi január hó 8 án este a rendőrorjáratot végezték Dunaszekcső utcáin Gyurica Mihály és Nagy István községi rendőrök. A mint mentek - mendegéltek, egyik utcából Muska József háza felől kiabálást hallottak. Odavették az utjokat, de mire odaértek, a nép már szétrebbent a ház elöl, egyedül Kovácsévics Géza és Holcer Ádám maradtak ott. Nagy István rendőr a többiek után nézett, Gyurica Mihály pedig felhívta a két legényt, hogy menjenek szép

csendben háza, ne csináljanak lármát. Kovácsévics azonban fennen fogta és assal kezdte a patáliát, hogy:

— Akár szás rendőr jöjjön is ide, a sem parancsol!

Több rendőr ugyan nem jött, csak Nagy István tért vissza, hanem Muska József ki-szólt az udvarából, hogy:

— Jó hogy jöttek a rendőr urak; meg akartak ölni, a ast mondták, hogy a Dunába dobnak!

Gyurica és társa erre bementek az udvarba a utánok akart menni Kovácsévics Géza is. Ebből keletkezett astán a harc a két civil és a két rendőr között, melynek vége a helyssinén az lett, hogy Kovácsévics nekiment Gyuricának, lessakgatta róla az uniformist és megfogta a mellén, meg is szurta a kezén és a mellén, mire kardjával sujtott a rendőr a kezére a csak ekkor szűnt meg a harc. A két rendőr sietett be a lak-tanyában jelentést tenni, azonban a legények a postahivatalnál megint beléjök akartak kötni, sőt a község házára is utánnuk mentek a ott is szóval bántalmasták őket.

Hatóság elleni erőszak és könnyű testi sértés vétsége miatt állottak ma délelőtt ez esetből kifolyólag Kovácsévics Géza és Holcer Ádám a pécsi kir. törvényszék előtt a védelmüket Németh Gyula és Kossits Szilárd ügyvédek vitték. Az ítélő bíróság Kossér János elnöklete alatt Farkas Sándor és Bajnovics Ármin szavazó bírák-ból alakult meg; a vádhatóságot Zsolnay

észrevették, a mise egész tartama alatt imakönyvének egy lapjára szegze szemét a nélkül, hogy tovább for-dított volna.

XIV.

Talán az ismeretlen ifju forgott eszében, a ki nem akart mutatkozni a kastélyban, hol legkedvesebb és legszomorubb emlékei lakoztak?

Ki tudja? A mint észreveheti, mindenütt inductiv módon következtetek; az emberi sziv ama csekély ismeretén alapszik ez, melyet hivatalom által szereztem meg magamnak. Összeszedem ezt a történetet minden részletével, minden szereplő egyénével együtt, a mint emlékezetemben megmaradt, de jól érzem, hogy nagyon hiányos előadásom és gondolatmenetem, mely elbeszélésemnek lélektani összekötő kapcsát képezi. Tehetségem szerint idomítom át az elbeszélést a használom fel az elbeszélő képességemet. De azért fogadja szivesen, mert kész anyagot nyujtok önnek, ezen sem kell a fejét törnie.

De most jövünk a javához, a miből egy elcsépelt igazság fog kitünni, hogy t. i. a legmélyebb érzelmek gyakran kis esetekből keletkeznek. Mikor Calisto a legutóbbi alkalommal a kápolnában volt, a mit épp

Emmanuel gróf valóban bosszankodott Calisto udvariatlan magaviselete miatt, mert ha nem is köve-tett el udvariatlanságot magában véve az által, hogy vasárnap nem ment el orgonálni, de viseletét nehe-zebben menthetővé tette a megokolás, hogy nem ment el reggelire.

Emmanuel gróf a mondott vasárnap nagyon keve-set beszélt; látszott, hogy bosszankodik. Másnap nem állhatván ki tovább, beszélni kezdett Calisto felől az öreg szolgával, a kt nagyon ki volt vele, hogy az „ifju ur” őt barátjának neveste. Az öreg szolga csak szembeszéddel kérte Cecilia grófnót, hogy keljen védelmére az ifjunak.

— Atyám, — mondá a leányka, mikor a gróf rossz kedve tűnőfélben volt, — tudod, hogy az ifju nagyon is a magányt . . .

— Hát még te is pártolod?

— Én? Nem; hanem eszembe jut, a mit egyszer róla mondtál. Nem nehezted már családunkra, miután vasárnap oly készségesen eljött orgonálni; inkább azt kell hinnünk, hogy feltámadt szomorú emlékei tiltják el e terembe való belépéstől. Abból, mit nekem mondtál, azt következtetem, hogy Caselli urnak igen szomorúnak és komoly természetűnek kell lennie a os fejt meg, hogy miért maradt el tegnap. Az érzike-virág is nem udvariatlanságból, hanem félelemből huzza össze kelyhét, ha megérintik.

Ezek az ifju hévvel és szeretettel mondott röpke szavak nagyobb hatással voltak Emmanuel grófra, mint egy zsák érv. A ráncok elsimultak homlokán a már-

TÁVIRATOK.

György kir. főügyész helyettese képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Krudy István aljegyző vezette. A végtárgyalás fajlményei alapján a kir. törvényszék Kovácsévica Géza ellen nem találta vádat beigazolhatónak és ezért őt felmentette, de Holszer Ádámot — kire a Kovácsévicanak imputált vétségek rábizonyultak — kétheti fogságra ítélte.

§ A szerelem gyermeke. Tegnap délután zárt ajtók megett tárgyalt a kir. törvényszék egy gyermekölési bűnpert. A vádlott Réhm Magdolna, egy huszéves, maraszai illetőségű cselédleány, beismerte a terhére rótt vádat, hogy ujszülött gyermekét megölte, elrejtve azt szülés után egy nagy kád alá. Beismerte és kétségbeesését hozta fel okul, hogy nem tudta, mit csináljon a gyermekkel, kinek nem volt apja. És szinte esánandó volt a vádlott helyzete, a ki egyszerű, cainosnak épen nem mondható, korlátolt gondolkodású, teljesen műveletlen leány, kit bizonyára tudatlansága és gyenge lelki ereje dobott oda szákmányul valami hozzá hasonló férfi karjaiba, a ki azután ott hagyta, egyedül, magára a bűnös szerelem gyermekével, kit kétségbeesésében leány megölt. A végtárgyalást nagy publikum akarta végighallgatni, de az — a vádlott kívánságára — zárt ajtók megett folyt le és azzal végződött, hogy a leányt egy évi börtönnre ítélte a bíróság s mert ez ellen Bodó Aladár dr. védőügyvéd és Zsolnay György kir. főügyész helyettese is felebbezett, a vádlottát egyelőre szabadlábra helyezte.

— **Egy nemi néppárti Esterházy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esterházy Móric gróf főispán (aki nem tévesztendő össze a néppárti izgatásokban utazgató Esterházy Miklós Mórral) tegnap üdvözlő sürgönyt küldött Tatáról az ugodi kerületnek a lovászpatonai néppárti gyűlés faszkoja alkalmából, örömet fejezve ki a fölött, hogy nem tántorodtak el az igazi liberalizmustól.

— **Politikai utasások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy Dezső b. miniszterelnök ma Berlinbe, Apponyi Albert gróf Budapestre érkeztek.

— **Öngyilkos gróf.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Vasárnap éjjel fél 11 óra tájban a fővárosi Ferenc József lovassági laktanya nagy udvarában lövés hallatszott, melynek okát keresve, hosszas kutatás után Csáky-Pallavicini Arthur őrgróf, 16. huszárezredbeli hadnagy szobájába hatoltak be, ahol borzalmas látvány tárult a kutató őrség elé. A fiatal, alig 20 éves hadnagy az ágyon feküdt, kezében szolgálati forgópisztolya, fején pedig egy rögtöni halált okozó lövés tálorgott. A fiatal gróf tegnap együtt vacsorázott bátyjával és semmi jelét sem mutatta sötét szándékának. Vacsora után hazament, behívta szolgáját. „Fiam, — mondá — ha meghalok, közhuszár koporsóba tegyetek, katonabanda helyett pedig

cigánymuzsika kíséren, érted?” — Igenis, értem. Válaszolt a tiszt szolga. — Azonfelül est az arképet (egyik Barrison leány) tegyetek a koporsóba. Hátra arc, indulj! Alig lépett ki a legény a szobából, a fiatal gróf föbe lötte magát. Hátrahagyott leveleinek egyike Barrison Etel orfeumcsillagnak szól, melyben kéri, hogy jöjjön el koporsójához és adjon rá egy csókot. Anyjának is irt, hogy ne haragudjék Etelre. Barrison Etel már tegnap este az orfeumban fekete ruhában táncolt.

— **Mosakodás.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Nagy-Küküllő vármegye közönsége által a Petőfi-émlékre felajánlott ezer forintról szóló határozatot a belügyminiszter azért nem hagyta jóvá, mert e bakszászok ezt ahhoz a feltételhez kötötték, ha egyidőleg szintén ezer forintokat adhatnak Albert szász professzor szobrára, a ki tudvalevőleg 1848 ban adás ellenségünk volt. A kettőt együttesen perasse nem is lehetett jóváhagyni.

— **A bonyhádiak örök képviselője.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mindennemű híresztelésekkel szemben egy könyomatos jelenti, hogy Percel Dezső belügyminiszter az új ciklusra mandátumot vállal Bonyhádon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

már mosolygott; de visszatartá magát, nehogy azt mutassa, hogy legyőzött.

— Mit tegyünk hát? Az ifju ez után a kellemetlen eset után nem fog mutatkozni. A népek pedig tudni akarják . . . azt fogják mondani, hogy valami végzetes esemény adta elő magát; s kire nézve lesz ez legrosszabb? . . . Mi reánk nézve, egyedül csak reánk nézve!

— És ennek — felelé a szép ügyvéd — nem a neheztelés az orvossága, atyám. Tégy az én tanácsom szerint: üzend meg neki, hogy felmented az idejövétel alól, mert úgy látszik, hogy ez nem kedves előtte; azonban igen kedves dolgot tenne, ha tovább is eljárna orgonálni.

— Ha udvariatságból maradt el, mint te gondold, akkor ez nemes lecke lesz reá nézve; ha pedig a félelem tartja vissza — a mint vélem — akkor udvarias szavaiddal meg fogod nyugtatni.

— Helyes! — mondá Giovanni a terem sarkából előlépve s olyan volt a jó szolga tekintete, hanglejtése, hogy a gróf akaratlanul is elnevette magát, de semmit sem szólt.

E közben Calisto hallván Giovanni elbeszélését, úgy érezte, hogy szive nagy tehertől szabadult meg s nagyot sóhajtott.

— Mondja meg a grófnak, hogy szívem mélyéből köszönöm. Egész vasárnap lázban feküdtem s e miatt nem mehettem a kápolnába. A mi előzékeny meghívását illeti, igen hálás vagyok érte, de el nem fogadhatom, mert azokban a szobákban töltém gyermek-

koromat anyám oldala mellett, melyekben most ő lakik. Mondja meg neki, hogy félek visszaemlékezéseimtől; fogadja el ezt tőlem mentésül.

— Szegény ifju ur! értem . . . értem . . . mormoló Giovanni, könyeit letörülve.

— Menjen hát, Giovanni; a viszontlátásig. Még azt is mondja meg, hogy kötelességemnek tartottam volna a grófot betegsége fölől tudósítani; ha mertem volna hinni, hogy elfogadja ürügyül.

— Mit mondott ön? — kiáltott a szolga, kezeit fölemelve. — Hát gondolja, hogy nem hitte volna el? A kápolna olyan kihaltnak látszott az ön játéka nélkül. A gróf egy darabig várt, én háromszor is kimentem az utra tekinteni . . . Végre is, Calisto ur nem képzei, hogy mennyire érzik hiányát. S még azt mondani, hogy nem fogadta volna el ürügyül . . . nem fogadta volna el ürügyül . . .

Ezt a mondást hangoztatva ment vissza az öreg szolga Castagnettóból.

Calisto a következő vasárnap pontban tíz órakor a kápolnába volt, felment a kórusra s az orgona elé ült, melyből mintha ködszerű titkok áramlottak volna ki. Talán először érezte, mióta erre a vidékre jött, hogy meg van önmagával elégedve; a felhők hasadékából a napsugár csillogott elé.

Sokkal jobban játszott e napon, mint máskor, s a nélkül, hogy valami vig zenébe csapott volna át, dallamai csodálatosan, kellemesen komolyak voltak. Emmanuel gróf egészen elmélyedve hallgatá; Cecilia grófnő is nagyon elandalgott a csodás zenén s a mint

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.